

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Staatsinrichting van Nederland

1 C

2 **maximumscore 1**

Uit het antwoord moet blijken dat het om de vrijheid van godsdienst gaat.

3 B

4 **maximumscore 2**

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- standpunt 1: socialisten / arbeidersklasse 1
- standpunt 2: feministen / voorstanders van vrouwenemancipatie 1

5 **maximumscore 1**

Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende):

- Om een universitair vervolg te geven op het middelbaar onderwijs dat ingericht was naar hun eigen wensen/geloof/identiteit.
- Om hun eigen gedachtegoed te verspreiden / hun emancipatie te bevorderen.
- Omdat het stichten van een eigen universiteit een direct gevolg was van de verzuiling / de scheiding van de samenleving op basis van een levensbeschouwing.
- Omdat protestantse/katholieke studenten zich niet op hun plaats voelden op universiteiten tussen studenten met een andere geloofsopvatting dan zij zelf.

6 **maximumscore 1**

Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende):

- Vóór 1848 kon de koning veel zelf beslissen / na 1848 viel strafvermindering onder de ministeriële verantwoordelijkheid.
- Vóór 1848 had Nederland geen koningin / na 1848 (vanaf 1890) had Nederland wel koninginnen/was Juliana koningin (van 1948 tot 1980).

7 **maximumscore 1**

Uit het antwoord moet blijken dat de burgemeester de vrijheid van meningsuiting / de vrijheid van drukpers had aangetast.

8 C

Vraag	Antwoord	Scores
9	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat de Eerste Kamer indirect gekozen wordt / niet door directe verkiezingen, maar via getrapte verkiezingen tot stand komt.</p> <p><i>Opmerking</i> Alleen als na het noemen van de Eerste Kamer een juiste verklaring volgt, mag een scorepunt worden toegekend.</p>	
10	B	
11	<p>maximumscore 1</p> <p>bron 7: gevestigd in c (= Den Haag) bron 8: gevestigd in b (= Brussel)</p> <p><i>Opmerking</i> Alleen als beide letters/plaatsen juist zijn, mag een scorepunt worden toegekend.</p>	
12	A	
13	<p>maximumscore 3</p> <p>Bij artikel 1 hoort 1983. Bij artikel 2 hoort 1848. Bij artikel 3 hoort 1917. Bij artikel 4 hoort 1848. Bij artikel 5 hoort 1917.</p> <p>Indien vijf antwoorden juist 3 Indien vier antwoorden juist 2 Indien drie antwoorden juist 1 Indien minder dan drie antwoorden juist 0</p>	

Historisch overzicht vanaf 1900

14	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaart A: 1 (= 1900-1914) 1 • Kaart B: 2 (= 1919-1937) 1 	
-----------	---	--

Vraag	Antwoord	Scores
15	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afbeelding 1 verwijst naar het bondgenootschap tussen Duitsland en Oostenrijk-Hongarije • Afbeelding 4 verwijst naar Duitsland dat zich aan het voorbereiden is op oorlog (door wapens te maken) / Duitsland dat op economisch terrein (industrie) een concurrent is van Groot-Brittannië 	<p>1</p> <p>1</p>
	<p><i>Opmerking</i> Alleen de combinatie van een juiste bron met een juiste verwijzing levert een scorepunt op.</p>	
16	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ik vind het wel een wereldoorlog, omdat uit de bron blijkt dat ook landen/gebieden buiten Europa betrokken zijn bij de oorlog (zoals de Verenigde Staten, Brits-Indië, Canada, Japan, Australië, Zuid-Afrika, Nieuw-Zeeland, Britse koloniën en New Foundland). <p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ik vind het geen wereldoorlog, omdat uit de bron blijkt dat de meeste slachtoffers uit Europese landen komen. 	
	<p><i>Opmerking 1</i> Als uit het antwoord blijkt dat er een juist onderscheid gemaakt wordt tussen Europese landen en landen buiten Europa, mag een scorepunt worden toegekend.</p>	
	<p><i>Opmerking 2</i> Alleen als na een keuze een juist, bijpassend argument volgt, mag een scorepunt worden toegekend.</p>	
17	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – De Verenigde Staten namen pas laat/na 1917 deel aan de Eerste Wereldoorlog. – De Eerste Wereldoorlog werd niet uitgevochten op Amerikaans grondgebied. – De Amerikaanse soldaten begonnen beter voorbereid/uitgerust/bewapend/frisser aan de oorlog. 	
18	<p>maximumscore 2</p> <p>3, 6, 7, 9 en 10 (= indoctrinatie, persoonsverheerlijking, propaganda, strafkampen, totalitair)</p> <p>Indien vijf antwoorden juist</p> <p>Indien drie of vier antwoorden juist</p> <p>Indien minder dan drie antwoorden juist</p>	<p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>

Vraag	Antwoord	Scores
19	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wél op Stalin gestemd (één van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> – Hij was een sterk/daadkrachtig leider. – Hij heeft van de Sovjetunie een machtige staat gemaakt (industrieel/militair). – Hij heeft de Sovjetunie geleid bij het verslaan van nazi-Duitsland. • Niet op Stalin gestemd (één van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> – Hij was een dictator. – Hij heeft de bevolking van de Sovjetunie onderdrukt/geterroriseerd. – Hij heeft vele/miljoenen mensen laten vermoorden. 	<p>1</p> <p>1</p>
20	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – het brengen van de nazigroet – leidersbeginsel – de aanhangers zijn in het zwart gekleed / zwarthemden / uniformen – streven naar volkseenheid door middel van één partij/de NSB – afkeer van de verdeeldheid door partijen / afkeer van democratie – er staan alleen maar mannen afgebeeld / vooral mannen houden zich bezig met politiek 	
	per juist antwoord	1
21	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De brandweer kreeg geen toestemming van de nazi's/de nationaal-socialisten/de NSDAP/het (nationaal-socialistische) stadsbestuur/de Duitse regering, • omdat antisemitisme/Jodenhaat onderdeel uitmaakte van de ideologie van de nazi's (en het laten afbranden van een synagoge hoort daartoe) / de nazi's zelf de brand gesticht hebben (in de Kristallnacht) 	<p>1</p> <p>1</p>
22	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • naam van de manier van oorlogvoeren: Blitzkrieg • een voorbeeld uit de bron van deze manier van oorlogvoeren: de landing van Duitse parachutisten (die 'het voorwerk' verrichtten, waarna de andere Duitse eenheden zouden volgen) / de combinatie van luchtaanval en grondoffensief 	<p>1</p> <p>1</p>

Vraag	Antwoord	Scores
23	maximumscore 2 Voorbeeld van een juist antwoord is (één van onderstaande combinaties):	
	• propagandaboodschap: samen (Duitsland en Nederland) verslaan we Groot-Brittannië	1
	• onderdeel uit de bron: sterke/krachtige schepen (vroeger Nederlandse, nu Duitse) voeren strijd tegen de aartsvijand Groot-Brittannië (strijdt met ons mede!)	1
	of	
	• propagandaboodschap: samen (Duitsland en Nederland) verslaan we Groot-Brittannië	1
	• onderdeel uit de bron: steeds dezelfde vijand (1673-1943) / strijdt met ons mede!	1
24	maximumscore 2	
	• gebeurtenis: D-Day/de invasie bij Normandië/operatie Overlord	1
	• een keerpunt, omdat de Geallieerden vanaf dat moment (vanuit West-Europa daadwerkelijk) een tweede front tegen Duitsland openden / voet aan wal konden zetten op het vasteland in West-Europa	1
25	C	
26	E	
27	maximumscore 2 Foto 1 hoort bij periode a (= 1942 tot en met 1945). Foto 2 hoort bij periode b (= 1946 tot en met 1949). Foto 3 hoort bij periode b (= 1946 tot en met 1949). Foto 4 hoort bij periode b (= 1946 tot en met 1949). Foto 5 hoort bij periode a (= 1942 tot en met 1945).	
	Indien vijf antwoorden juist	2
	Indien drie of vier antwoorden juist	1
	Indien minder dan drie antwoorden juist	0
28	maximumscore 2 Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	• De tekenaar maakt duidelijk dat de Republiek een communistisch gevaar is / een slecht land is / dat de nieuwe machthebbers niet te vertrouwen zijn	1
	• Dat doet hij met behulp van (het symbool van) hamer en sikkel / (het symbool van) de slang (als gevaarlijk/giftig dier)	1
29	C	

Vraag	Antwoord	Scores
30	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is: Veel Arabieren/Palestijnen werden van hun land verdreven/moesten vluchten / de Arabieren/Palestijnen verloren de oorlog tegen de staat Israël / het perspectief op een eigen staat was verkeken.</p>	
31	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om het dekolonisatieproces/de dekolonisatie / onafhankelijkheid.</p>	
32	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Met containmentpolitiek wordt bedoeld: de politiek van het Westen/de Verenigde Staten om het communisme in de wereld in te dammen/te bestrijden • Een maatregel die bij deze politiek past is (één van onderstaande): <ul style="list-style-type: none"> – het bieden van economische hulp (door bijvoorbeeld het Marshallplan) – het verlenen van militaire steun aan bondgenoten – de oprichting van de NAVO 	<p>1</p> <p>1</p>
33	<p>maximumscore 1</p> <p>Bij grafiek 1 past onderwerp a (= echtscheidingen). Bij grafiek 2 past onderwerp c (= geboortecijfer).</p>	
<p><i>Opmerking</i> <i>Alleen als beide antwoorden juist zijn, mag een scorepunt worden toegekend.</i></p>		
34	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bron 24, gevolg voor binnenland: Gorbatsjovs politiek leidde tot het einde van de Sovjetunie/tot de val van Gorbatsjov/tot politieke vrijheid / de val van het communisme / een (economische) puinhoop • bron 25, gevolg voor buitenland: de Oostbloklanden willen niets weten/horen van meer democratie (zoals Gorbatsjov wilde) / Oost-Europese landen/leiders dreigen de steun te verliezen van de Sovjetunie / werden bang 	<p>1</p> <p>1</p>

Vraag	Antwoord	Scores
35	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • blij met de eenwording (één van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> – De dreiging van een gewapend conflict tussen Oost en West / Warschaupact en NAVO zou afnemen. – De kwestie Berlijn / de opdeling van Berlijn zou opgelost kunnen worden. – De politieke spanningen van de Koude Oorlog zouden voorbij zijn. – Het droeg bij aan een versterking van de eenwording van Europa. • niet blij met de eenwording (één van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> – Duitsland zou (net als in de eerste helft van de 20e eeuw) een (te) groot en machtig land worden. – Door de eenwording van Duitsland zou de spanning met de Sovjetunie kunnen toenemen. – Duitsland zou binnen Europa een (te) dominante rol kunnen spelen. 	<p>1</p> <p>1</p>
36	D	
37	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> – jaar: 1916, vanwege de Eerste Wereldoorlog – jaar: 1940, vanwege de Tweede Wereldoorlog – jaar: 1944, vanwege de Tweede Wereldoorlog <p>Indien drie antwoorden juist</p> <p>Indien twee antwoorden juist</p> <p>Indien minder dan twee antwoorden juist</p>	<p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>
	<p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Alleen de combinatie van een juist jaartal met een juiste reden mag goed gerekend worden.</i></p>	
38	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op 4 mei wordt stilgestaan bij de doden die gevallen zijn • Op 5 mei wordt stilgestaan bij de bevrijding/vrijheid 	<p>1</p> <p>1</p>
	<p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Alleen als na 4 of 5 mei een juiste, bijpassende beschrijving staat, mag een scorepunt worden toegekend.</i></p>	
39	<p>maximumscore 1</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat Kamp Westerbork een voorbeeld is van cultureel-historisch erfgoed, omdat Westerbork als herinnering aan de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog/de Jodenvervolgving behouden blijft.</p>	

6 Bronvermeldingen

- bron 1 naar: J. Blokker jr., Als de wereld vergaat, ga ik naar Nederland. De vaderlandse geschiedenis in 40 uitspraken en meer, Amsterdam 2007, pag. 110-112.
- bron 2 M. Valken (red.), Kroniek van Nederland, Amsterdam/Brussel 1987, pag. 864.
- bron 3 naar: de Volkskrant van 19 mei 2008.
- bron 4 eigen beheer Cito/Cevo.
- bron 5 eigen beheer Cito/Cevo.
- bron 6 H. Hofland (e.a.), Een teken aan de wand. Album van de Nederlandse samenleving 1963-1983, Amsterdam 1983, pag. 45, 135, 163 en 185.
- bron 7 eigen beheer Cito/Cevo.
- bron 8 <http://www.leonardo-energy.org/>
- bron 9 de Volkskrant van 02 januari 09
- bron 10 naar: de Nederlandse grondwet van 1848, 1917 en 1983.
- bron 11 bewerkt door Cito/Cevo (naar: Geïllustreerde Bosatlas van de wereldgeschiedenis, Groningen, 1984, pag. 68 en 72).
- bron 12 J. Andriessen, De eerste Wereldoorlog in foto's, Lisse 2002, pag. 22, 148, 158, 294.
- bron 13 naar: J. Man, De Eerste Wereldoorlog 1914-1918, Amsterdam 1999, pag. 136.
- bron 14 B. van der Boom, De lokroep van de beweging (uit: Historisch Nieuwsblad, mei 2007, pag. 33).
- bron 15 K. van den Hoek, De opkomst van het Derde Rijk, Rotterdam 1978, pag. 19.
- bron 16 naar: <http://www.mei1940.nl>
- bron 17 J. Presser, Nederlanders in bezet gebied. Een herinneringsboek aan bezettingstijd en bevrijding, Amsterdam 1970, pag. 88.
- bron 18 naar: Quest, Quest Historie, nummer 5, 2005, pag. 82.
- bron 19 L. Mulder e.a., De twintigste eeuw, Apeldoorn 1991, pag. 356.
- bron 20 foto's 1, 3, 4 en 5: M. Bossenbroek (red.), Weerzien met Indië, Zwolle 1995, pag. 1108, 1003, 1095 en 1046.
foto 2: J. Constant (red.), Documentaire 20e eeuw. Kroniek en aanzien van onze tijd, Zwolle 1993, pag. 559.
- bron 21 A. Manning e.a. (red.), Onze jaren 45-70. 25 jaar wereldgeschiedenis, Amsterdam 1972, pag. 788.
- bron 22 bewerkt door Cito/Cevo (naar: Geïllustreerde Bosatlas van de wereldgeschiedenis, Groningen, 1984, pag. 90).
- bron 23 bewerkt door Cito/Cevo.
- bron 24 F. Behrendt, Grafische signalen, Amsterdam 2000, pag. 188.
- bron 25 L. Mulder, e.a., De twintigste eeuw, Apeldoorn 1991, pag. 254.
- bron 26 bewerkt door Cito/Cevo.
- bron 27 naar: www.olympic.org
- bron 28 naar: M. van Haperen, in: Historisch Nieuwsblad, mei 2007, nummer 4, pag. 48.
- bron 29 H. van der Veen, Westerbork 1939-1945. Het verhaal van vluchtelingenkamp en Durchgangslager Westerbork. Herinneringscentrum Kamp Westerbork, 2003, pag. 117.